

Kung Frilles grav

Kategori: Fornlämning, Fornminne

Information om Kung Frilles grav

Vid foten av Högaberg, strax öster om gården Nabben, finns en fornlämning kallad Kung Frilles grav eller mera folkligt benämnd, Kungabacken. Där ska kung Frille ligga begravd.

Enligt både muntlig tradition och ortnamnsforskning är det efter kung Frille och berget där han ligger begravd, som orten Frillesås har fått sitt namn.

Månghundraårig sägen.

Enligt en ännu levande, månghundraårig sägen var Frille en lokal dansk kung, som dog i ett slag med anfallande svenskar. Dessa drev Frille och hans män mot toppen av Högaberg och slutligen utför bergsstupet mot söder. Män och hästar omkom tillsammans med sin kung. Männerna blev begravda i en hög, hästarna i en annan. Kung Frille fick en särskild grav.

Vad är då historiskt riktigt?

Förr trodde man att forntida gravfält var platsen för krigshandlingar och att de egna fallna hjältarna jordats där. Det var ett sätt att förklara det stora antalet gravar. Numera vet vi att det är begravningsplatser för en närboende befolkning, föregångare till den kristna tidens kyrkogårdar. Kung Frilles grav är sannolikt ett gravfält från yngre järnåldern (ca 500-1050 e.kr.), vilket styrks av arkeologer.

År 1730 grävde prästen i Frillesås, Olaus Lundmark och ett par andra personer upp Frilles grav. De fann i graven en väl sammansatt stenkista, i vilken stod en lerurna med aska, kol och brända ben. Bredvid urnan låg en oformligt stor stigbygel, en väl arbetad gördel med emaljinläggningar och vad som sades vara ett kopparsvärd. Gravgåvorna är ovanligt rika för järnåldern och tyder på att det är en storman som begravts. Svärdet togs upp ur graven och hängdes upp i Frillesås gamla kyrka. Enligt en beskrivning av gamla kyrkan var det "väldigt och rostigt", det var alltså inte av koppar. När kyrkan revs såldes inventarierna på auktion. Svärdet köptes då av en bonde i socknen och fanns kvar fram till 1923, fortfarande helt och brukbart, men är sedan dess försvunnet.

Vem var då kung Frille?

Han var en i trakten boende, som begravdes på den begravningsplats, som då fanns. Han var med stor sannolikhet dansk, liksom befolkningen i övrigt. Det här var danskt land. Han hade en särställning jämfört med de andra som blev begravda på samma gravfält, eftersom hans grav utmärktes på ett speciellt sätt. Någon kung var han inte, men kanske överhuvud för sin ätt eller en lokal storman. Han hade kanske färdats utomlands eller handlat med utländska köpmän, eftersom han hade ett ovanligt emaljerat bälte. Han kanske dog i sin säng, men fick sitt vapen med sig i graven för att visa vem han varit. Några svenskar kunde han inte ha slagits med, för det skulle dröja länge innan några sådana fanns.

Kungabacken har sett annorlunda ut än idag. Stenar har blivit bortodlade. Uppgifter finns om att kung Frilles grav har varit en skeppssättning, 6 meter lång och 2-3 meter bred. Det vet vi genom att historiker har intresserat sig för gravfältet och gjort uppmätningar.

Synligt på gravområdet är numer två gräsbevuxna högar vid väggkanten och på ett litet avstånd från dessa två resta stenar, som ska visa kungagraven.

Texten är hämtad ur hembygdsboken "Frillesås – en socken i norra Halland" och sammansatt av Lena Greenwood.